

К.С. Жадько, д-р екон. наук, проф. (УМСФ, Дніпро)

А.І. Рубцова, студ. (УМСФ, Дніпро)

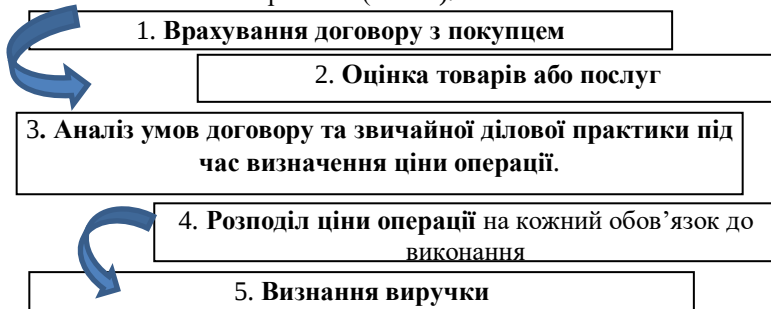
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

В Україні більшість відповідей на основні питання щодо обліку доходів можна знайти у П(С)БО 15 «Дохід». Проте 28 травня 2014 р. Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (International Accounting Standards Board, IASB) прийнято МСФЗ 15 (IFRS 15) «Виручка за контрактами із замовниками».

Введення в дію нового МСФЗ 15 (IFRS 15) «Виручка за контрактами із замовниками» стало результатом спільної праці інститутів МСФЗ та GAAP протягом 10 років. Одержаний результат дав змогу враховувати під час ведення бухгалтерського обліку всі тонкощі договірних зобов'язань між партнерами під час реалізації продукції.

ПАТ може застосовувати стандарт стосовно всіх договорів з покупцями, крім договорів оренди, МСФЗ (IAS) 17 «Оренда»; МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування»; фінансових інструментів та інших договірних прав або зобов'язань, що потрапляють до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ (IFRS) 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність», МСФЗ (IAS) 27 «Окрема фінансова звітність» і МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в залежні організації та спільні підприємства»; немонетарних обмінів між організаціями одного напрямку діяльності.

Визнання виручки від реалізації, що рекомендується здійснювати за таким алгоритмом (Рис. 1).

**Рис. 1 - Алгоритм визнання виручки від реалізації продукції
згідно з МСФЗ 15 (IFRS 15) «Виручка за контрактами із замовниками»**

Виручка визнається протягом певного періоду тоді, коли клієнт отримує та споживає вигоди від результатів роботи виконавця за ступенем виконання ним робіт; результати роботи виконавця створюють або поліпшують актив під час роботи (наприклад, будівництва), контрольований клієнтом; актив, що створюється за ступенем виконання робіт, не може бути використаний виконавцем з іншою метою, до того ж виконавець має право на оплату робіт, виконаних на поточну дату. Якщо угода не відповідає жодному з вищеописаних сценаріїв, виручка визнаватиметься одночасно під час переходу контролю над товаром клієнту

Виручка від реалізації визнається, коли підприємство-покупець виконує зобов'язання по договору. Прикладом угоди про фінансування може виступити будівельна компанія, яка відкриває продажі квартир на ранній стадії будівництва, отримуючи аванси від покупців, які йдуть безпосередньо на фінансування будівництва

Отже, розуміння практичного впровадження на підприємствах обліку доходів за МСФЗ 15 (IFRS 15) є досить неоднозначним, тому основою сучасних перетворень мають стати не стільки останні висновки вчених, консультантів-практиків, скільки загальнодоступна публікація єдиних Методичних рекомендації щодо застосування на практиці вітчизняними підприємствами МСФЗ загалом та й недавно прийнятого МСФЗ 15 (IFRS 15) «Виручка за контрактами із замовниками» зокрема. Саме таким чином можна уникнути формалізму та одержати можливість адаптувати вітчизняну фінансову звітність до реальності світової практики.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Закон України від 12 травня 2011 р. № 3332-VI - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-vnesennja-zmin-do-zakonu-ukrayini-pro-buhgalterskii-obli-doc58409.html>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» // Офіційний веб-портал Верховної Ради України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

3. Маценко Л.Ф. Концептуальні відмінності обліку доходів після введення МСФЗ 15 «Виручка за контрактами із замовниками»/Л.Ф. Маценко//Економіка і суспільство. – Вип.12 – 2017. – С. 701-705. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/117.pdf